

רשות ההגבלים העסקיים

אינטרקלאב בע"מ - מלון הילטון תל-אביב בע"מ

החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל

I. הקדמה

ביום 21.12.93 הגיעה עדי הממונה על הגבלים עסקיים (להלן: הממונה) בקשת פטור מאישור הסדר כובל (להלן: בקשת הפטור) בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 (להלן: החוק). הצדדים להסדר המבקשים את הפטור הינם חברת אינטרקלאב בע"מ (להלן: אינטרקלאב) ומלון הילטון תל אביב בע"מ (להלן: מלון הילטון). מהות הכבילה הינה מתן בלעדיות לאינטרקלאב בעריכת אירועי מכירת יחידות נופש וזכויות נופש אחרות במלון הילטון, כאשר תקופת ההסדר הכובל המבוקשת הינה שנה אחת בלבד. בנוסף, מבקשת אינטרקלאב כי יתאפשר לה להתקשר במתכונת זהה להתקשרותה עם מלון הילטון עם תשעה בתי מלון נוספים תוך הענקת פטור מאישור הסדרים כובלים אלו על ידי בית הדין להגבלים עסקיים.

בדקתי את הסוגיה הנדונה מבחינת גודלה של אינטרקלאב בענף השיווק המלונאי. בחנתי את המתרחש בענף מבחינת מחירי יחידות הנופש, אופן שיווקן, הלקוחות הפוטנציאליים והחברות האחרות בתחום שיווק ומכירת יחידות נופש, וכל זאת בעזרת כלכלן רשות ההגבלים העסקיים.

בהמשך דבר אציג את הענף הרלוונטי מבחינת בקשת הפטור, אביא תאור תמציתי של אינטרקלאב וכן אציג את מהות הכבילה וצידוקים למתן הפטור המבוקש. וזאת לאחר שהשתכנעתי כי ההסדר מגביל באופן לא משמעותי את התחרות בענף הרלוונטי.

II. הענף הרלוונטי

הענף הרלוונטי לענייננו הינו ענף השיווק המלונאי. בענף זה מספר תחומים, לרבות תחום עיסוקה של אינטרקלאב מכירת ושיווק יחידות נופש.

יחידת נופש מוגדרת כשבוע נופש המובטח אחת לשנה בבית מלון מסוים למשך תקופה של 40 שנים ואף למעלה מכך. מחיר היחידה תלוי בעונת השנה בה הלקוח מעוניין לצאת לנופש ובמיקום בית המלון הרצוי. אנשי אינטרקלאב טענו בפנינו כי המחיר ליחידת נופש נע כיום בין 9,000 - 15,000 דולר ארה"ב. יש להבהיר, כי יחידת הנופש מקנה מספר שבועות (לרוב 40), אותם ניתן לנצל לאורך תקופות זמן שונות. ככל שניצול היחידה רב יותר מתקצרת התקופה (למשל: משפחה מנצלת בשבוע נופש אחד מספר שבועות מיחידת הנופש).

נטען בפנינו כי בתחום מכירת ושיווק יחידות נופש מצויות כיום חמש חברות: אינטרקלאב, קלאב רויאל שיווק (1992) בע"מ, מרינה קלאב, נוף המפרץ - אילת ניהול דירות נופש 89 בע"מ ומועדון מוריה פלאזה קלאב.

לשם עיסוק בתחום זה יש על החברות להתקשר עם מלונות המספקים את יחידות הנופש, ולמוכרן ללקוחות פוטנציאליים.

קיימות מספר דרכים לשיווק מרכולתן של החברות:

א. מכירת נקודות זכות (HOLIDAY CREDITS), אשר מקנות מעין "מנוי" לתקופה של כ- 40 שנים להתארח בכל שנה באחד מן המלונות הקשורים עם החברה המוכרת.

לטענת אינטרקלאב, דרך זו הינה השכיחה ביותר בישראל. חברת קלאב רויאל קשורה עם רשת מלונות ישרוטל ניהול מלונות בע"מ ועם שתי רשתות זרות, כאשר מכירת הנקודות הינה לקהל האורחים במלונות ישרוטל באילת. מוריה פלאז'ה קלאב קשורה עם רשת מלונות מוריה ומספר רשתות זרות.

ב. הקמת מאגר לקוחות פוטנציאליים והתקשרות עימם באמצעות דיוור ישיר וטלמרקטינג דרך זו גם כן ממומשת על ידי חברת קלאב רויאל.

ג. פעילות ממרכז מכירות קבוע שאינו באתר מועדון (OFF SITE), כדוגמת הקמת מרכזי מכירות במרכזי מסחר הומים (קניונים וכד').

ד. באמצעות צוותי שיווק ניידים - הפועלים במרכזי מסחר - המאתרים ומעבירים לקוחות פוטנציאליים למרכזי מכירות קבועים.

ה. הזמנת הלקוחות הפוטנציאליים, על חשבונה של החברה, למפגשים בבתי מלון. אינטרקלאב טוענת, כי שיטה זו הינה ייחודית לה. בעקבות מפגשים אלו, בהם מוצגות יחידות הנופש בדרך ייחודית, מוכרת החברה (בין אם במפגש עצמו ובין אם לאחריו) את יחידות הנופש המוצעות למכירה על ידה.

III. אינטרקלאב

החברה התאגדה כדין ביום 21.5.87 החברה עוסקת בשיווק זכויות נופש בשיטת ה- TIME SHARING ו- OWNERSHIP HOLIDAY בשני בתי מלון בישראל המצויים בבעלותה של חברת קלאב הוטלס אינטרנשיונל (א.ק.ה) בע"מ (להלן: קלאב הוטלס), המממנת את פעילותה של אינטרקלאב. בבעלות קלאב הוטלס מצויים שני מלונות: קלאב הוטל טבריה וקלאב הוטל אילת.

עסקיה של אינטרקלאב מנוהלים באמצעות משרד ראשי, המהווה את הזרוע הניהולית והשיווקית המרכזית של אינטרקלאב, ובאמצעות 11 סניפים הפזורים ברחבי הארץ. סניפים אלו קשורים עם אנשי שיווק, שחלקם הינם עובדיה של אינטרקלאב, וחלקם האחר קשור עימה בקשרי סוכנות ומעמדם הוא של קבלנים עצמאיים.

לצורך קיום מפגשי המכר בבתי המלון עם הלקוחות הפוטנציאליים נהגה אינטרקלאב להזמין אולמות הנמצאים במלונות על בסיס אקראי. בקשת הפטור הוגשה לאור רצונה של אינטרקלאב לעגן את הזמנת האולמות מבלי מלון.

כיום קשורה אינטרקלאב לצורך שיווק יחידות הנופש עם 6 בתי מלון, ובעתיד ברצונה להתקשר עם מספר בתי מלון נוספים.

IV. מהות הכבילה

ביום 4.11.93 נשלח למנכ"ל אינטרקלאב מכתב מסמנכ"ל למזון ומשקאות של מלון הילטון. מכתב זה הינו הצעת החוזה נשוא בקשת הפטור. במכתב מופיעה, בין היתר, פסקת הבלעדיות שלהלן, המהווה את ההסדר הכובל שבגיניו הוגשה בקשת הפטור:

"בלעדיות: אנו מתחייבים להעניק לכם בלעדיות בעריכת אירועים, מסוג האירועים שאתם עורכים במלון, במהלך תקופת ההסכם, באולמות "חלב ודבש" ו- "המלך שלמה". במידה שתבטלו למעלה מ- 30% מסך האירועים, אותם אתם יכולים כבר היום להתחייב להזמין, תתבטל תניית בלעדיות זו."

סוג האירועים מוגדר במכתב כדלקמן:

"ידוע לנו שסוג האירועים שאתם מתכוונים לקיים במלון עניינו מכירת יחידות נופש או זכויות נופש אחרות וכי ביום חתימת הסכם זה אתם יכולים להתחייב להזמין את שני האולמות - חלב ודבש והמלך שלמה - לצורך קיום כ- 300 אירועים".

בנוסף, נאמר כי "במידה שיוקמו אולמות נוספים במלון אנו נעניק לכם זכות סירוב ראשונה לשכור את אותם אולמות במחיר השווה למחיר שיוצע על ידי צד ג'".

IV. ההצדקה למתן הפטור

א. ההסדר נשוא בקשת הפטור כמעט ואנו מונע את אפשרויות ההתחרות בתחום שיווק ומכירת יחידות נופש. כפי שציינתי רבות ומגוונות הן דרכי שיווק ומכירת יחידות נופש, ומכירה באמצעות מפגשים בבתי מלון היא רק אחת מדרכי השיווק.

חסימת אפשרותם של מתחרי אינטרקלאב להתקשר עם מספר בתי מלון לצורך עריכת מפגשים, כדוגמת מפגשי המכר שעורכת אינטרקלאב, אינה פוגעת באופן משמעותי בתחרות בעסקי שיווק ומכירת יחידות נופש. עריכת המפגשים איננה בגדר תנאי חיוני לצורך שיווק יחידות נופש.

ב. מלון הילטון, המלוונות עימם קשורה אינטרקלאב ושאר בתי המלון אשר ברצן אינטרקלאב להתקשר עימם בעתיד, מהווים כ- 35% מסך כל בתי המלון הנמצאים בחוף ימה של תל אביב והרצלייה, והיכולים לשמש את החברות הפועלות בתחום, לשם קשירת הסכמי בלעדיות למפגשי המכר.

גם אם הייתי מסיק, כי התקשרות אינטרקלאב עם בתי מלון לצורך עריכת מפגשי המכר הינה חסם כניסה לתחום שיווק ומכירת יחידות נופש, הרי שההסדר דן הינו לשנה אחת בלבד, כך שכל אחת מהחברות האחרות בתחום יכולה להתחרות עם אינטרקלאב על התקשרות בלעדית עם אותו בית מלון בתום השנה.

V. סוף דבר

נוכח כל האמור לעיל, הגעתי לכלל החלטה ליתן לצדדים פטור מאישור הסדר כובל. הפטור מתייחס גם לתשעת ההתקשרויות הנוספות של אינטרקלאב עם בתי מלון לצורך עריכת מפגשי מכר, אך זאת בתנאי כי ההסכם בין אינטרקלאב לבתי מלון אלו יהיה זהה במשמעותו להצעת ההסכם המופיעה בבקשת הפטור.

הפטור יעמוד בתוקפו לתקופה של שנה אחת.

החלטתי זו נתונה לערר בפני בית הדין להגבלים עסקיים על ידי ארגון צרכנים, איגוד עסקי או כל הרואה עצמו נפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

כמו כן תבחן החלטה זו על ידי במקרה של שינוי נסיבות מהותי, או במידה ויוצג לפני מידע שלא הובא לידיעתי ואשר יש בו כדי להקרין על הבקשה המאושרת בזאת.

ניתן היום 6 למרץ 1994 בירושלים.

ד"ר יורם טורבוביץ
הממונה על הגבלים עסקיים